

کد درس: ۱۰۵

<p>دروس پیش نیاز: سیر تحول تعلیم و تربیت در ایران قبل و بعد از اسلام (۱۰۱) و مبانی و اصول تعلیم و تربیت (۱۰۲)</p>	نظری ★	پایه	نوع درس:	تعداد واحد: ۲	<p>عنوان درس به فارسی: آموزش و پرورش پیش دبستانی، دبستان و متوسطه در ایران</p> <p>عنوان درس به انگلیسی: Preprimary, primary and Secondary Education in Iran</p>
	عملی				
	نظری	اصلی			
	عملی				
	نظری	تخصصی			
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
تعداد ساعت: ۳۲					
<p>آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد</p> <p>سفر علمی: ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>					

اهداف درس:

آشنایی دانشجویان با اهداف، اصول، سیاست ها، برنامه ها و تحولات آموزش و پرورش پیش دبستانی، دبستانی و متوسطه (اول و دوم) در نظام آموزشی ایران
سرفصل ها:

۱- کلیاتی درباره نظام آموزش و پرورش ایران

- تعریف تربیت (آموزش و پرورش)
- نظام آموزش رسمی، اهمیت و کارکردهای آن
- اصول حاکم بر نظام آموزش و پرورش
- ساختار آموزشی آموزش و پرورش رسمی، شاخه‌ها و رشته های تحصیلی
- آموزش و پرورش غیر رسمی

۲- کلیاتی درباره اسناد فرادستی و موثر در آموزش پیش دبستانی، دبستانی و متوسطه

- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران ۱۴۰۴
- سیاست های کلی آموزش و پرورش در راستای سند چشم‌انداز کشور
- نقشه جامع علمی کشور و جایگاه آموزش و پرورش عمومی در آن
- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و ویژگی‌های عمده آن
- سند برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
- فلسفه آموزش و پرورش و ویژگی‌های آموزش و پرورش عمومی و سیاست‌های مندرج در رهنامه آموزش و پرورش

بخش اول- آموزش و پرورش دوره پیش دبستانی

- مفهوم، تعریف، اهمیت و ضرورت

- سیر تاریخی و تکوینی این دوره به اختصار
- تغییرات و تحولات مربوط به دروره پیش‌دبستانی در اسناد مهم مربوط به آموزش و پرورش با تأکید بر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سند برنامه ملی
- ویژگی‌های کودکان دوره پیش‌دبستانی (۵ تا ۶ ساله)
- اهداف و اصول آموزش و پرورش دوره پیش‌دبستانی
- صلاحیت‌های عمومی و حرفه‌ای مربیان دوره پیش‌دبستانی و راه‌های تربیت و تأمین آنان
- سیاست‌ها و برنامه‌های دوره پیش‌دبستانی در آموزش و پرورش در راستای برنامه درسی ملی
- بررسی وضعیت کلی کمی و کیفی دوره پیش‌دبستانی و چشم‌انداز آینده

بخش دوم: آموزش و پرورش ابتدایی

- مفهوم، تعریف، اهمیت و ضرورت
- سیر تاریخی و تکوینی این دوره به اختصار
- انواع مدارس ابتدایی و ویژگی‌های عمده
- تغییرات و تحولات مربوط به دوره ابتدایی در اسناد مربوط به آموزش و پرورش با تأکید بر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
- اهداف و اصول آموزش و پرورش دوره ابتدایی (مرحله اول و دوم)
- ویژگی‌های دانش‌آموزان دوره ابتدایی (مرحله اول و دوم)
- سیر تحولات کمی آموزش و پرورش دوره ابتدایی و چگونگی اجرای قانون تعلیمات اجباری
- سیاست‌ها و برنامه‌های درسی و توسعه دوره ابتدایی در راستای برنامه ملی و برنامه‌های توسعه
- صلاحیت‌های عمومی و حرفه‌ای معلمان دوره ابتدایی و روش‌های تعلیم و تأمین آنان
- کلاس‌های چند پایه در مدارس روستایی و فرایند آموزش در این کلاس‌ها
- ساماندهی زمان آموزش در مدارس و برنامه‌های غیر رسمی روزهای پنج‌شنبه
- اهمیت راهنمایی و مشاوره در دوره ابتدایی و نقش معلمان و مشاوران درسی در پیشگیری و کاهش مشکلات تحصیلی و رفتاری دانش‌آموزان
- ارزشیابی توصیفی در دوره ابتدایی، هدف‌ها و فرایند اجرا
- بررسی کمی و کیفی دوره ابتدایی و چشم‌انداز آینده

بخش سوم: آموزش و پرورش در دوره اول متوسطه

- مفهوم، تعریف، اهمیت و ضرورت
- سیر تاریخی و تکوینی این دوره به اختصار
- تغییرات و تحولات مربوط به دوره اول متوسطه در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
- اهداف و اصول آموزش و پرورش دوره اول متوسطه
- ویژگی‌های دانش‌آموزان دوره اول متوسطه
- سیاست‌ها و برنامه درسی و توسعه دوره اول متوسطه در راستای برنامه درسی ملی
- سیر تحولات کمی آموزش و پرورش دوره اول متوسطه و چگونگی اجرای قانون تعلیمات اجباری در این دوره
- صلاحیت‌های عمومی و حرفه‌ای دبیران دوره اول متوسطه و راه‌های تربیت و تأمین آنان
- هدایت تحصیلی در این دوره و نقش مشاوران و معلمان در پیشرفت‌های تحصیلی و انتخاب شاخه
- ارزشیابی تحصیلی در دوره اول متوسطه و فرایند اجرا
- بررسی کمی و کیفی آموزش دوره‌های اول متوسطه و چشم‌انداز آینده

بخش چهارم: آموزش و پرورش در دوره دوم متوسطه

- مفهوم، تعریف، اهمیت و ضرورت به اختصار
- سیر تاریخی و تکوینی دوره دوم متوسطه با تاکید بر شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی
- تغییرات و تحولات مربوط به دوره دوم متوسطه در سند بنیادین آموزش و پرورش و اسناد فرادستی
- اهداف و اصول آموزش و پرورش دوره دوم متوسطه
- ساختار آموزشی دوره دوم متوسطه و سیاست‌ها و برنامه‌های درسی شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی این دوره
- ویژگی‌های نوجوانان دوره دوم متوسطه و روش‌های شناخت آنان
- صلاحیت‌های عمومی و حرفه‌ای معلمان و کارکنان این دوره و راه‌های تربیت و تأمین آنان
- راهنمایی و مشاوره در دوره دوم متوسطه و فرایند انتخاب رشته و نقش مشاوران و معلمان
- راهنمایی و مشاوره و چگونگی انتخاب رشته در این دوره
- ارزشیابی تحصیلی در دوره اول متوسطه و ارتباط آن با تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور
- بررسی کمی و کیفی آموزش و پرورش دوره اول متوسطه و چشم‌انداز آینده

بخش پنجم: آموزش و پرورش غیر رسمی و نقش نهادهای اجتماعی و حرفه‌ای

- جایگاه آموزش و پرورش غیر رسمی در تربیت کودکان و نوجوانان در اسناد فرادستی به ویژه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
- نقش نهادهای مهم اجتماعی و فرهنگی در آموزش و پرورش غیر رسمی مانند:
 - خانواده‌ها
 - مساجد
 - انجمن اولیاء و مربیان
 - کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
 - کانون‌های فرهنگی و تربیتی آموزش و پرورش
 - سازمان دانش‌آموزی
 - شورای دانش‌آموزی مدارس
 - صدا و سیما و سایر وسایل ارتباط جمعی
 - فناوری اطلاعات و مراکز آموزش مجازی
 - نهادهای محلی
- بررسی کمی و کیفی آموزش و پرورش غیر رسمی و چشم‌انداز آینده

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★		

منابع اصلی:

- صافی، احمد (۱۳۹۴)، آموزش و پرورش ابتدایی دوره اول و دوره متوسطه، انتشارات سمت، چاپ شانزدهم.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، شورای عالی آموزش و پرورش و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰).

- فلسفه تعلیم و تربیت رسمی و عمومی و رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش (۱۳۹۰).
- شکوهی، غلامحسین (۱۳۷۸). تعلیم و تربیت و مراحل آن. انتشارات آستان قدس رضوی.
- صافی، احمد (۱۳۹۱). آموزش و پرورش و تربیت پیش دبستانی در ایران و تحولات آن. نشر ارسباران.
- صافی، احمد (۱۳۹۲). مدیریت و مقررات آموزشگاهی در ایران. نشر روان.
- سند برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، وزارت آموزش و پرورش (۱۳۹۰).
- دبیری اصفهانی، عذرا (۱۳۷۶). آموزشی و پرورش ابتدایی، راهنمایی و متوسطه. تهران، دانشگاه پیام نور.
- صافی، احمد (۱۳۹۳). راهنمایی تحصیلی در مدارس، راههای موفقیت در تحصیل. نشر روان.
- آمار تفصیلی وزارت آموزش و پرورش (۱۳۹۳).
- برنامه پنجم توسعه فعالیت‌های وزارت آموزش و پرورش (۱۳۹۴).
- مجموعه مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش (۱۳۹۴).